

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN
SURAT.

Manuscripts Library

3 D P B

Coll. No. 356

Title Snāna vilhi

356

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No. : 356 Subject : Dharma Sastra

Title : Snana vidhi

Author : — Scribe : —

Date of the work : — Date of the Ms. : —

Place of the work : — Place of the Ms. : —

Size : 8.2" by 4.6" Extent : 6 foll.

Language : Sanskrit Script : Devanagari

Remarks :

॥ श्रीगणेशो विजयै ते ॥ ॥ उं मृदु हर्षतिलघुष्णाणि हर्षाणि मागणि
मयं ॥ शिरः शौचं धौत पात्री पात्रमभ्यक्षणाच्च ॥ एकांतमुदकंगता
तरं प्रक्षाल्य पाणिना ॥ संभराच्छापयेत्तत्र यथादेशं दृष्ट्य कृष्ट्य कृ
प्रक्षाल्य पाणिपादौ च विधिना च मनंततः ॥ स्मृत्वा ह्यतः जलविस्मृ
स्ततः स्नानं समाचरेत् ॥ प्रक्षाल्य ब्रह्मस्त्रं उं मृदिरद्भिः शनैः श
नैः ॥ आपादमस्तकं देहं तथैव क्षालयेद्बुधः ॥ अतितीक्ष्णमाहाका
यकल्प्यं तदहनोपमा ॥ नैरवायनमस्तक्यं मनुजं दातुमर्हसि ॥
इति नैरव प्रार्थना ॥ शुनः शोपो वरुणस्त्रिष्टुप् ॥ तत्वायामीति वरु

णस्यावाहनं ॥ तत्वायामीति वरुः ॥ अगस्त्य इन्द्रस्त्रिष्टुप् ॥ अगस्त्यः स्व
नमान इति मृत्तिका खननं ॥ अगस्त्यः खनमान इति वरुः ॥ मधु
छंदाः सरस्वती गायत्री ॥ पावकानः सरस्वती तिष्ठ चेन मृत्तिका पा
वनं ॥ पावकानः वरुः ॥ व्यासो मृत्तिकाः त्रिष्टुप् ॥ अश्वक्रांतरथक्रां
ते विष्णुक्रांते वसुंधरे ॥ मृत्तिके हरमेपापं यन्मया ह्वयं संचितं ॥ उ
द्धृता सिवरोहेण हस्तेन शतवाक्यना ॥ मृत्तिके हरमेपापं यद्द्वैविद्यं
च मानुषं ॥ एकया शिरः ॥ ह्यन्यानां तितथोपरि ॥ उद्धृतोस्ति मृत्तिश्चै
व दृष्ट्य कृपादौ च पंचभिः ॥ नानिजले प्रविश्य निमज्ज्य ॥ विमदो वसुध

हानि विरोह। नूनो अपि वातय मन इति त्रिज पित्वा त्रिः पिवेत्।
 प्राणायामत्रयं कुर्यात्॥ मेधातिथिः दृष्टिवा गायत्री॥ महिषैः
 दृष्टिवा च न इति मृत्तिकाग्रहणं। हिरण्यसूपसविता त्रिष्टुप्। आ
 लक्ष्मेनेत्यातपनां। आलक्ष्मेन रुक्१ मेधातिथिः दृष्टिवा गायत्री॥ स्या
 ना दृष्टिवाति मूढलिलाटना निक हृदयजंघेपादौ हृववित्रिपे
 त्। व्यासो गोमयमनुष्टुप्। अग्रमग्रं चरंतीनामोषधीनां रसं वने
 । यन्मे रोगं च शोकं च तन्मे दह उगोमयं। अग्रमग्रं चरंतीनामोष
 धीनां रसं वने। तासां हृषनपत्नीनां पवित्रं कायशोधनं मानस्तोके

२

रुक्१ गंधद्वारां रुक्१ मृत्तिकावग्नेमेन। अग्निर्हवेष्टिकानुष्टु
 प्। कांटाकांटात्प्ररोहंती परुषः परुषस्परि। एवानोर्हविप्रत
 नुसहस्रेण शतेन च। याशतेन व्रतनो मिसहस्रेण विरोहसि।
 तस्यास्ते देवीष्टके विधेमहविषा वयं। वामदेवो लिङ्गोक्तो नुष्टु
 प्। अपाद्यमपकिचिषमपल्ल्यामपोरपः। अपामागत्विमस
 दपडः प्रशंसुव। अपामागैः शिरसि माजये। सिं कही पत्रापो
 गायत्री। आपो हि षेति हचेन माज्जनं। आपो हि षा रुक्३ वसिष्ठ
 आपस्त्रिष्टुप्। समुद्रज्येष्ठा रुक्४ मेधातिथिपरो नुष्टुप्। इदमा

ति२

पइतिटचेनमाज्जनिं। इदमापन्नकृ३मध्वंदाः सरस्वतीगायत्री
पावकानः सरस्वतीटचेनमाज्जनिं। मेधातिथिरापो गायत्री पंच
म्यां त्रिष्टुभौ। अंबयोयंत्यध्वनिः रुक्णी। रुक्मिणिः। रुचिगायत्री।
अपनः शोष्ठचदधमित्यष्टचेनमाज्जनिं। गृह्यमदः सरस्वत्यनुष्टु
बृहती। अंबितमं इतिटचेनमाज्जनिं। अंबितमेरु कृ३नरदाजाः
सरस्वतीगायत्री। त्रिजगत्यादिजगती त्रिष्टुवंतं। इयमदहा त्व
गृह्यसिष्ठ आपस्त्रिष्टुप्। आपोयंव इव इति चतसृ निमाज्जनिं। ३
आपोयंव वर्गः। वसिष्ठः सरस्वती सरस्वा त्रिष्टुप्। प्रहोदसेति

सूक्तेनमाज्जनिं। प्रहोदस्य वर्गः वसिष्ठ सरस्वती प्रगाथ प्रस्तारप
क्तिः परागायत्रीत्यास्तिस्रः सरस्वते। बृहदगा इष इति सूक्तेनमाज्ज
निं। बृहदगा वर्गः। तिरश्चिरि श्रोत्रुष्टुप्। एतो विद्रमितिटचेनमाज्ज
निं। एतो विद्रं रुक् कृ३मध्वंदाः सोमपवमानो गायत्री स्वादिष्टये
ति सूक्तेनमाज्जनिं। स्वादिष्टया वर्गः। अवशारसोमपवमानो गाय
त्री। तश्चैरं मंदाति सूक्तेनमाज्जनिं। तरश्चमंदी वर्गः। अवशारसोम
पवमानो नुष्टुप्यः पावमानी रुक् कृ३देवश्वाः सरस्वती रापस्त्रिष्टु
प्। सरस्वती देवयंत इति चतसृ निमाज्जनिं। सरस्वती देवयंतो

दवंतेरुक् ४ कवषएल्लषआपोऽपांन्तपादात्रिष्टुप्। प्रदेवत्रेस्त
 केनमाजर्नं। प्रदेवत्रावर्गश्चिंश्चरघोजगती। प्रसुवआपइति
 स्तुकेनमाजर्नं। प्रसुवआपोवर्गश्चिंश्चरघोजगती। प्रसुवआपइति
 पु। उतदेवाइतिस्तुकेनमाजर्नं। उतदेवावर्गश्चिंश्चरघोजगती। प्रसुवआपइति
 अदत्तोशनं। अविहितहिंसा। परदारोपमेवा। अपैशुन्यं। असंब
 दप्रलाप। परद्वानिजाया। मनोनिष्ठाध्वसाय। अपाज्ययाज
 नं। अनोज्यनोज्यं। अतिग्राह्यप्रतिग्रह। अगम्यागमनं। पारुष्य
 मिति त्रयोदशविधिपापरुगर्थी। आत्मभेदसे। अस्मिन्तीर्थेस्नान

४

महंकरिष्ये। शूनः शोपोवरुणास्त्रिष्टुप्। उउत्तममित्स्वचंजपेत्।
 मधुञ्जदसोद्यम। पर्णोनावह तोनुष्टुप्। स्ततंचसत्यंचेतिहच
 जपेत्। स्ततंचसत्यंरुक् ३ मेधातिथिविस्तुर्गायत्री। तद्विस्तोरि
 त्यचंजपेत्। तद्विस्तोः परमंपदंरुक् १ अथस्नानांतर्पणं। उत्तीर्य
 बहिर्निगत्यधौतेवाससापरिधायकशावसकपर्णादिनिश्च
 विंशतिमंत्रैः सुक्तसंस्तपहक्रमेणललारदिष्टुदादशस्तुले
 शतिलकांविधाय। माध्याह्नीकां संध्यां नित्यंतर्पणं कुर्यात्। स्त
 अथोसूर्यस्तुक्ता निजपित्वा। उउत्तममित्स्वचंजपेत्। तद्विस्तोरि
 त्थोसूर्यस्तुक्ता निजपित्वा। उउत्तममित्स्वचंजपेत्। तद्विस्तोरि

नांवर्गः नमो मित्रस्य वर्गः सूर्यो नो दिवस्य। उवर्गः शाश्वतेति
 सूक्तेन प्रसूच्युर्वादि प्रादक्षिणेन प्रतिदिशं मुखोऽष्टान्तिरस्य।
 अपसव्यं। रुक्मा। वामं जातु पातयिद्विगुणं दर्शयति। जानूगृहीत्वा
 दक्षिणां दशमीं ह माणस्तर्पयत्। रुषीन्। मधुच्छंदसः प्रचरतीशं
 वननासूयेति तोयस्ते पवीति प्राप्सु खो यवान् गृहीत्वा दक्षिणां जा
 त्वा श्वश्रुमैरुज्जुद नैष्ठं दं सिगायत्यादिनिपंत्युतरांतानि। अग्रा
 दि देवाश्च संज्ञानपर्यं ता तथा पसव्योऽपिष्टमाता महादिबुरु ५
 षांस्तर्पयेत्। रुषींश्छंदसि देवताः श्रद्धामेधेतर्पयित्वा प्रतिष्ठ

रुषं पिष्टन्। श्रद्धया मिः सूक्तं ॥ ॥ इति स्नानविधिः समाप्तः ॥ ग
 ॥ ७ ॥ श्री ॥ ॥ ७ ॥ श्री ॥ ॥ ७ ॥ श्री ॥ ॥ ७ ॥ श्री ॥ ॥ ७ ॥ श्री ॥ ॥ ७ ॥
 ॥ श्री ॥ दीक्षतमुकं जीनां पत्रं दत्ते महि ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ श्री ॥ ॥ ७ ॥